

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DSW.ZNU.6031.25.2015.4

Warszawa, 6 maja 2015 r.

**Pan
Bogusław Dołęga
Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki
NSZZ „Solidarność”**

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z dnia 25 kwietnia 2015 r., dotyczące realizacji zajęć z języka obcego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunkach prowadzonych w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach przez podmiot zewnętrzny, przedstawiam poniżej następujące wyjaśnienia.

Sprawa dotycząca powierzenia realizacji zajęć dydaktycznych podmiotowi zewnętrznemu, w związku z likwidacją Studium Języków Obcych w AWF w Katowicach, była przedmiotem wnikliwej obserwacji i analiz, przede wszystkim w kontekście zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz prawidłowej realizacji procesu dydaktycznego.

Obowiązujące przepisy prawne nie określają wyłączności prowadzenia zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich i nie regulują wprost kwestii outsourcingu zajęć dydaktycznych związanych z nauczaniem języków obcych, nie formułują wytycznych w odniesieniu do organizacji zajęć, pozostawiając te kwestie rozstrzygnięciom uczelni, która zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r., poz. 572, z późn. zm.) jest autonomiczna we wszystkich obszarach działania, na zasadach określonych w ustawie. Formy prowadzenia zajęć i ich treści, a także metody kształcenia powinny być podporządkowane uzyskaniu przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zatem specyfika zajęć może być podstawą do podjęcia przez władze uczelni decyzji dotyczącej zgody na prowadzenie zajęć przez osobę niebędącą nauczycielem akademickim w danej uczelni, ponieważ zarówno struktura organizacyjna uczelni, jak i organizacja kształcenia, pozostają w gestii jej władz. Nie ulega jednak wątpliwości, że szkoła wyższa jest zobowiązana zapewnić kształcenie w zakresie nauczania języków obcych na właściwym poziomie. Program kształcenia opracowywany przez uczelnię dla określonego kierunku studiów musi być zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa

Wyższego. Należy zauważyć, że system szkolnictwa wyższego przewiduje dużą autonomię programową uczelni, ale także odpowiedzialność jej władz za opracowanie programu kształcenia, jego realizację oraz jakość prowadzonych studiów.

Pragnę wskazać, że możliwość uzyskania punktów ECTS przez studenta, nie jest związana wprost z osobą realizującą dane zajęcia. Uzyskanie określonej liczby punktów ECTS, a w konsekwencji – na tej podstawie zaliczenie semestru, leży po stronie obowiązków studenta. Weryfikacja punktów ECTS i zaliczenie semestru jest dokonywane przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej prowadzącej kształcenie. Szczegóły dotyczące organizacji kształcenia powinny być precyzyjnie określone w regulaminie studiów uczelni m.in. w zakresie sposobu prowadzenia i dokumentowania czynności przewidzianych w toku studiów. Na ten aspekt sprawy zwrócono uwagę władzom AWF w Katowicach, wskazując, że postanowienia regulaminu studiów powinny być odpowiednio dostosowane, w związku z powierzaniem realizacji zajęć dydaktycznych osobom innym niż nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni. Z informacji przekazanych przez Rektora AWF w Katowicach w piśmie z dnia 16 marca 2015 r. wynika, że zmiany wewnętrznych aktów prawnych zostaną dokonane w roku bieżącym.

Należy zauważyć, że w każdej uczelni funkcjonuje uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia, nad którym nadzór pod względem stopnia wdrożenia oraz jego doskonalenia sprawuje rektor. Jednocześnie wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego realizowanego przez podstawową jednostkę organizacyjną uczelni na określonym kierunku studiów. Integralną częścią ww. systemu są oceny osób prowadzących zajęcia dydaktyczne dokonywane przez studentów. Wskazanie to wynika zarówno z konieczności wypełnienia warunków dla prawidłowego przebiegu toku studiów oraz konieczności sprawowania kontroli nad jakością prowadzonego kształcenia w ramach realizowanego w uczelni systemu zapewnienia jakości kształcenia.

W piśmie z dnia 16 marca br. Rektor AWF w Katowicach wskazał, że zgodnie z obowiązującym w Uczelni systemem zapewnienia jakości kształcenia, po każdym semestrze przeprowadzana jest ocena jakości pracy osób prowadzących zajęcia dydaktyczne przez studentów (określa to również Opis Przedmiotu Zamówienia - Zał. nr 2 do SIWZ), a po zakończeniu cyklu kształcenia - samoocena opanowania przez studenta efektów kształcenia. Aktualnie Uczelnia dysponuje ocenami wszystkich lektorów oraz samooceną opanowania języka obcego przez kończących lektorat studentów kierunku studiów *turystyka i rekreacja*. Ponadto zgodnie z umową zawartą ze szkołą językową konsekwencją niedostatecznej oceny poziomu prowadzonych zajęć jest konieczność zmiany lektora. Rektor wskazał, że z aktualnych badań opinii studenta wynika, iż takie przypadki są jednostkowe – podobnie jak wśród wszystkich nauczycieli zatrudnionych w Uczelni.

Jednocześnie nadzór nad realizacją edukacji językowej prowadzonej przez podmiot zewnętrzny sprawuje koordynator ds. nauczania języków obcych (powołany zarządzeniem Nr 29/2014 Rektora AWF w Katowicach z dnia 1 września 2014 r.), którego obowiązkiem jest także organizacja i koordynacja procesu nauczania języków obcych w Uczelni oraz współpraca z Pełnomocnikiem Rektora ds. jakości kształcenia oraz dziekanami wydziałów

w sprawach dotyczących zapewnienia jakości kształcenia w zakresie nauczania języków obcych. Ponadto zgodnie z art. 66 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) rektor uczelni publicznej sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną uczelni, w związku z tym studenci mają możliwość zgłoszenia władzom Uczelni swoich oczekiwań i postulatów dotyczących sposobu kształcenia w ramach języków obcych.

Należy również pamiętać, że prowadzone w uczelniach kierunki studiów poddawane są ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, która dokonując oceny programowej określonego kierunku studiów ocenia także jakość kształcenia w zakresie języków obcych.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, pragnę jeszcze raz podkreślić, że to uczelnia jest odpowiedzialna za prawidłowy przebieg procesu dydaktycznego i zapewnienie możliwości uzyskania przez studentów zgodnych z KRK kompetencji językowych na prowadzonych kierunkach studiów, zaś ostatecznym recenzentem programu kształcenia są eksperci Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Na zakończenie pragnę zwrócić uwagę na zjawisko niżu demograficznego i związane z nim zmniejszanie się liczby osób studiujących, które również wpływa na zmianę poziomu zatrudnienia kadry akademickiej. Zatem władze uczelni muszą dostosowywać swoją politykę kadrową do potrzeb związanych z zabezpieczeniem kształcenia, biorąc pod uwagę faktyczne możliwości finansowe uczelni. Mając na względzie dobro studentów należy stwierdzić, że wewnętrzna sytuacja wywołana realizowaną w Uczelni polityką kadrową i związane z tym zmiany w organizacji kształcenia w zakresie języków obcych, nie powinny pociągać za sobą żadnych negatywnych konsekwencji dla studentów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra
SEKRETARZ STANU
M. Rajczak
prof. Marek RAJCZAK